

Yönerge: Metni dikkatlice okuyunuz. Metindeki temel düşüncüyü ve önemli bilgileri koruyarak metni kendi cümlelerinizle 30–40 kelime arasında özetleyiniz.

METİN 1 — Hata Yapmak

Bir şeyi ilk kez öğrenirken hata yapmak çoğu insanı rahatsız eder. Oysa hata, öğrenmenin doğal bir parçasıdır. Yeni bir dil öğrenen kişi kelimeleri yanlış telaffuz edebilir; bisiklete binmeyi öğrenen bir çocuk birkaç kez düşebilir. Önemli olan, yapılan hatanın nedenini fark etmek ve bir sonraki denemede farklı bir yol izlemektir. Hata yapmaktan tamamen kaçınmaya çalışan insanlar ise çoğu zaman yeni şeyler denemekten de uzaklaşırlar. Bu nedenle başarı yalnızca doğru sonuçlara ulaşmakla değil, yanlışlardan ne öğrenildiğiyle de ilgilidir.

Özet:

METİN 2 — Bilgi Çağında Seçim Yapmak

Günümüzde bilgiye ulaşmak geçmişe göre çok daha kolaydır. Birkaç saniye içinde dünyanın farklı bölgelerinde yaşanan olaylar hakkında bilgi edinebiliriz. Ancak bilgi miktarının artması başka bir sorunu beraberinde getirmiştir: doğru ve güvenilir bilgiyi seçmek. İnternette karşılaştığımız her içerik aynı ölçüde güvenilir değildir. Bu nedenle çağımızda yalnızca bilgiye ulaşabilmek yeterli değildir. Kaynağı sorgulamak, farklı kaynakları karşılaştırmak ve verilen bilgilerin kanıta dayanıp dayanmadığını değerlendirmek de gerekir. Bilgi çağının temel becerilerinden biri artık bilgiyi bulmak değil, **doğru bilgiyi seçebilmektir.**

Özet:

METİN 3 — Kentlerde Yeşil Alanlar

Büyük şehirlerde nüfus arttıkça binaların, yolların ve otoparkların kapladığı alan da genişliyor. Bunun sonucunda parklar ve diğer yeşil alanlar giderek daha değerli hâle geliyor. Yeşil alanlar yalnızca insanların dinlenebileceği yerler değildir. Ağaçlar havanın temizlenmesine katkıda bulunur, sıcak yaz günlerinde çevrenin serinlemesini sağlar ve birçok canlıya yaşam alanı sunar. Ayrıca insanların doğayla temas edebildiği alanların bulunması şehir yaşamının yarattığı yoğunluk hissini azaltabilir. Bu nedenle modern şehirlerin planlanmasında yalnızca daha fazla bina yapmak değil, insanların ve diğer canlıların yaşayabileceği alanları korumak da önemlidir.

Özet:

METİN 4 — Ana Dil ve Düşünme

Dil yalnızca başkalarıyla iletişim kurmamızı sağlayan bir araç değildir. İnsan çoğu zaman düşüncelerini de bildiği kelimeler aracılığıyla biçimlendirir. Bir kişinin kelime dağarcığı geliştikçe duygularını, gözlemlerini ve düşüncelerini daha ayrıntılı ifade etme imkânı artar. Örneğin yalnızca “üzgünüm” demekle hayal kırıklığı, özlem, pişmanlık veya yalnızlık gibi farklı duyguları birbirinden ayırmak aynı şey değildir. Bu nedenle ana dilini iyi kullanmak yalnızca güzel konuşmak veya doğru yazmak anlamına gelmez. Dil üzerindeki hâkimiyet, kişinin düşüncelerini daha açık biçimde oluşturmasına ve başkalarının düşüncelerini daha iyi değerlendirmesine de yardımcı olur.

METİN 5 — Teknoloji ve Kültür

Teknolojik gelişmeler dünyanın farklı bölgelerinde yaşayan insanların birbirleriyle daha kolay iletişim kurmasını sağladı. Bir ülkede ortaya çıkan müzik, moda veya yemek kültürü kısa sürede başka toplumlara ulaşabiliyor. Bu durum kültürler arasında güçlü bir etkileşim yaratıyor. Ancak bu etkileşim her zaman yalnızca çeşitliliğin artması anlamına gelmiyor. Dünyanın birbirinden çok uzak şehirlerinde aynı mağazaların, benzer eğlence biçimlerinin ve benzer tüketim alışkanlıklarının görülmesi yerel farklılıkların azalmasına da yol açabiliyor. Dolayısıyla teknoloji kültürlerin birbirini tanınmasını kolaylaştırırken, bazı  zg n kültürel özelliklerin zamanla zayıflamasına da neden olabilir.

 zet:

METİN 6 — Arkadaşlık ve Benzerlik

İnsanların kendilerine benzeyen kişilerle daha kolay arkadaşlık kurduğu sıkça söylenir. Ortak ilgi alanları, benzer düşünceler veya ortak deneyimler insanların konuşacak konu bulmasını kolaylaştırabilir. Fakat sağlam arkadaşlıkların yalnızca benzerlik üzerine kurulduğunu söylemek mümkün değildir. Bazen birbirinden oldukça farklı iki insan da güçlü bir arkadaşlık geliştirebilir. Hatta farklı bakış açıları, kişilerin daha önce düşünmedikleri konuları fark etmelerine yardımcı olabilir. Bu nedenle arkadaşlığı belirleyen şey yalnızca insanların ne kadar benzediği değil; birbirlerini dinleyebilme, farklılıklara saygı gösterebilme ve karşılıklı güven oluşturabilme becerileridir.

 zet:

METİN 7 — Turizm ve Doğa

Doğal güzellikleriyle tanınan bölgeler her yıl çok sayıda ziyaretçi çekmektedir. Turizm bu bölgelerde yaşayan insanlara yeni iş olanakları sağlayabilir ve yerel ekonomiyi geliştirebilir. Ancak ziyaretçi sayısının kontrolsüz biçimde artması çevre üzerinde ciddi bir baskı oluşturabilir. Fazla yapılaşma, artan atık miktarı ve doğal alanların yoğun kullanımı, bölgeyi turistler için çekici kılan özelliklerin zamanla zarar görmesine neden olabilir. Bu nedenle turizmin başarısını yalnızca bir bölgeye gelen ziyaretçi sayısı ile ölçmek doğru değildir. Asıl önemli olan ekonomik kazanç sağlanırken doğal çevrenin gelecek kuşaklar için korunabilmesidir.

Özet:

METİN 8 — Sosyal Medya ve Dikkat

Sosyal medya platformları insanların haber almasını, iletişim kurmasını ve farklı içeriklere ulaşmasını kolaylaştırıyor. Ancak bu platformların kullanım biçimi dikkat alışkanlıklarımızı da etkileyebiliyor. Kullanıcılar kısa videolar, mesajlar ve bildirimler arasında sürekli geçiş yaptıklarında uzun süre tek bir işe odaklanmakta zorlanabiliyorlar. Buradaki sorun teknolojinin kendisinden çok, onun nasıl kullanıldığıyla ilgilidir. Telefonunu belirli zamanlarda kontrol eden bir kişiyle birkaç dakikada bir bildirimlere bakan kişinin aynı deneyimi yaşaması beklenemez. Bu nedenle dijital araçlardan tamamen uzaklaşmak yerine onları ne zaman ve hangi amaçla kullandığımız konusunda bilinçli olmak daha gerçekçi bir çözüm olabilir.

Özet:

METİN 9 — Şehirlerin Birbirine Benzemesi

Geçmişte bir şehre gelen yolcu, mimarisinden dükkânlarına kadar o yere özgü birçok özellikle karşılaşır. Günümüzde ise dünyanın farklı şehirlerinde aynı markaları, benzer alışveriş merkezlerini ve birbirine benzeyen binaları görmek mümkün. Küresel şirketlerin yaygınlaşması ve modern yapı tekniklerinin dünyanın her yerinde kullanılması şehirler arasındaki bazı farklılıkları azaltıyor. Bunun çeşitli kolaylıklar sağladığı açıktır; insan yabancı bir şehirde bile alışık olduğu hizmetlere ulaşabilir. Fakat şehirlerin kendilerine özgü mimarisinin, küçük işletmelerinin ve kamusal alanlarının kaybolması, insanların yaşadıkları yerle kurdukları bağı da zayıflatabilir. Şehir planlamasının önemli sorunlarından biri bu iki ihtiyaç arasında denge kurmaktır.

Özet:

METİN 10 — Başarıyı Nasıl Ölçeriz?

Başarı çoğu zaman sınav sonuçları, kazanılan para veya ulaşılan makam gibi kolayca ölçülebilen sonuçlarla değerlendirilir. Bu ölçütler önemli olabilir ancak kişinin gelişimini bütünüyle açıklamaz. Aynı sınavdan aynı notu alan iki öğrenciden biri çok az çalışmış, diğeri ise uzun süren bir öğrenme güçlüğüne aşılmış olabilir. Sonuç aynı görünmesine rağmen iki öğrencinin yaşadığı süreç birbirinden oldukça farklıdır. Benzer biçimde bir insanın başarısız görünen bir girişimi, gelecekte kullanacağı önemli deneyimler kazanmasını sağlayabilir. Bu nedenle başarıyı yalnızca ulaşılan son noktaya bakarak değerlendirmek yerine, kişinin başlangıç noktası, gösterdiği gelişim ve süreç boyunca kazandığı becerileri de dikkate almak gerekir.

Özet: